

TISKOVÁ ZPRÁVA

Trh mobilní hlasové originace neprošel testem tří kritérií

Praha, 13. srpna 2015 – Velkoobchodní trh mobilní hlasové originace, vymezený úřadem v roce 2012, dnes již neprošel testem tří kritérií a nelze jej proto dál považovat za relevantní trh. Vyplývá to z návrhu analýzy relevantního trhu č. 8 (přístup a původ volání /originace/ ve veřejných mobilních telefonních sítích), který ČTÚ předložil do veřejné konzultace.

V roce 2006 Český telekomunikační úřad dospěl k závěru, že trh mobilních komunikací v ČR je dostatečně vyspělý a konkurenční. Postupem času se ale ukázalo, že maloobchodní mobilní trh spíše stagnuje a velkoobchodní trh v ČR se na rozdíl od ostatních evropských zemí nerozvinul podle očekávání. Ještě v roce 2012 v tuzemsku nepůsobili žádní virtuální mobilní operátoři a nic nenaznačovalo jejich možnému vstupu. Proto se ČTÚ rozhodl otevřít otázku případného regulačního zásahu.

Prvním krokem bylo opětovné ustavení tzv. relevantního trhu, který ČTÚ v roce 2006 prohlásil za dostatečně konkurenční. Na podzim roku 2011 ČTÚ definoval nové vymezení relevantního trhu pro přístup a původ volání (originace) ve veřejných mobilních telefonních sítích (dle původního doporučení Evropské komise o relevantních trzích z roku 2003 trh č. 15, nově trh č. 8) a zpracoval návrh testu tří kritérií, jak to předpokládá evropský regulační rámec. Test zkoumá současné splnění těchto tří podmínek:

- (i) přítomnost velkých a trvalých překážek vstupu na trh,
- (ii) struktura trhu v přiměřeném časovém období nesměřuje k účinné hospodářské soutěži a
- (iii) právo hospodářské soutěže není samo o sobě dostatečně účinné při řešení selhání soutěže na příslušném trhu.

Po veřejné konzultaci v roce 2012 ČTÚ konstatoval, že všechna tři dílčí kritéria tohoto testu jsou splněna. Následně zařadil velkoobchodní trh mobilní originace do seznamu relevantních trhů a začal připravovat jeho detailní analýzu.

Od doby, kdy ČTÚ na konci roku 2012 představil první závěry analýzy pro účely veřejné konzultace, až dosud se situace na trhu postupně zásadně měnila. V roce 2013 vstoupili na trh první virtuální operátoři, a jejich počet v současnosti již dosahuje necelé stovky. Současně mobilní operátoři na trh uvedli nabídky neomezených tarifů. ČTÚ je přesvědčen, že šlo o zjevnou reakci síťových operátorů na předběžné závěry analýzy relevantního trhu s cílem vyhnout se regulačnímu zásahu.

Změna situace na trhu samozřejmě znamenala nutnost nového posouzení toho, zda trh stále splňuje test tří kritérií a zda je i nadále trhem vhodným pro uplatnění ex-ante regulace.

Na základě komplexního zhodnocení situace na trhu a vyhodnocení jednotlivých kritérií ČTÚ zjistil, že v důsledku proběhlých změn již není splněno ani jedno ze tří dílčích kritérií celého testu. Velkoobchodní trh originace mobilního volání v podobě jeho vymezení v roce 2012 tak není možné nadále považovat za relevantní a způsobilý k regulaci. K tomuto závěru by přitom stačovalo nesplnění byť jen jediného ze tří dílčích kritérií testu.

Návrh analýzy s nově provedeným testem tří kritérií ČTÚ nyní předkládá do veřejné konzultace široké odborné i laické veřejnosti, která se tak může seznámit s tím, jak ČTÚ trh č. 8 nyní posuzuje.

Pro úplnost ČTÚ dodává, že předmětný relevantní trh, nově vymezený v roce 2012 po vzoru obdobného trhu dle evropského doporučení z roku 2003, se týká pouze hlasových volání a SMS služeb v sítích GSM a UMTS. Nezahrnuje sítě LTE a především se nevztahuje na datové služby.

Přitom právě oblast datových služeb dnes úřad vnímá jako nejvíce problematickou ve vztazích mezi operátory s vlastní sítí (MNO) na straně jedné, a virtuálními operátory (MVNO) či subjekty působícími v roli MVNE na straně druhé. Vnímá ji jako oblast, která se zatím nevyvíjí žádoucím způsobem z pohledu dostatečné konkurence na trhu a přínosů pro všechny účastníky a koncové uživatele. Relevantní trh č. 8 ale tyto problémy nepostihuje.

I proto takto vymezený trh neumožňuje úřadu aktivně zasáhnout do situace na trhu s datovými službami v mobilních sítích. K tomu by bylo nutné vymezit nový trh a opět provést test tří kritérií. Pokud by test ukázal, že tento nový trh není dostatečně konkurenční a je způsobilý k regulaci, mohl by úřad provést i jeho detailní a pečlivou analýzu a navrhnout případná nápravná opatření.

Tuto možnost, tedy vymezení nového relevantního trhu pro datové služby v mobilních sítích, nyní úřad zvažuje.

Mgr. Martin Drtina
tiskový mluvčí
Českého telekomunikačního úřadu